

RAPORTUL CONDUCERII 2020

ORGANUL EXECUTIV
al S.A. "LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"

CUPRINS

1. MEDIUL ECONOMIC DE AFACERI ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN ANUL 2020	2
2. OBIECTIVELE SA "LOTARIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"	2
3. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE SA "LOTARIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"	3
4. NFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE AFACEREA SA "LOTARIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"	3
5. OBIECTIVELE PROIECTULUI PPP ȘI BENEFICIILE PRECONIZATE.....	4
6. INDICATORI NON-FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ	6
6.1 Administrarea contractelor de parteneriat public – privat în domeniul jocurilor de noroc.....	6
6.2 Managementul Resurselor Umane.....	8
6.3 Audit intern și controlul financiar de gestiune.....	10
7. INDICATORI FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ	12
7.1 Valoare capitalul propriu	12
7.2 Datoriile financiare, comerciale și calculate.....	12
7.3 Venituri	12
7.4 Cheltuieli	12
7.5 Cheltuielile de distribuie	12
7.6 Cheltuielile administrative.....	13
7.7 Rezultate financiare	13
7.8 Rezultatele financiare pe dispersate pe Proiecte și Programe.....	13
8. TOTALUL CONTRIBUȚIILOR PPPP LA BPN ÎN PERIOADA DERULĂRII (2018-2020).....	14
8. MANAGEMENTUL RISCURILOR	15
9. VIZIUNEA ECONOMICO-FINANCIARĂ ȘI OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2021	16

1. MEDIUL ECONOMIC DE AFACERI ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN ANUL 2020

În decursul anului 2020, Economia Națională a Republicii Moldova a avut un impact fără precedent al pandemiei COVID-19. Pandemia COVID-19 și consecințele sale imprevizibile au determinat autoritățile să declare o stare de urgență în țară începând din martie 2020, cu restricții privind activitățile economice și sociale.

Conform estimărilor preventive ale Guvernului Republicii Moldova, produsul intern brut în 2020 a scăzut cu 6,5%, exporturile - cu 13%, importurile - cu 9%, producția industrială - cu 4%, producția agricolă - cu 27% .

Potrivit Băncii Naționale a Republicii Moldova (denumită în continuare BNM), rata anuală a inflației a fost de aproximativ 0,4%, ceea ce este sub limita modificării obiectivului de inflație stabilit de BNM (5%). De la începutul anului 2020, rata inflației a scăzut pe fondul cererii interne slabe.

În 2020, în urma deprecierii din primul trimestru, leul moldovenesc s-a apreciat față de dolarul SUA, stabilind un curs de schimb de 17,21 lei la sfârșitul anului.

Potrivit Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, salariul mediu lunar nominal brut al unui angajat din economia națională la sfârșitul celui de-al patrulea trimestru al anului 2020 se ridica la 8 859,9 lei, o creștere de 13,4%.

Dezvoltarea sectorului jocurilor de noroc în Republica Moldova arată că acesta ocupă o pondere relativ mică în Economia Națională comparativ cu alte sectoare ale Economiei.

2. OBIECTIVELE SA "LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"

SA "Loteria Națională a Moldova" care, în calitate de Societate pe Acțiuni cu pachetul integral de stat și monopolist desemnat prin Legea 291/2016 administrează și implementează proiectele publice-private în domeniul jocurilor de noroc (în continuare Proiectele PPP) are următoarele obiective:

1. Crearea unei surse semnificative de venituri pentru Bugetul Național Public;
2. Crearea unui mecanism eficient și eficace de raportare a activităților de implementare a proiectelor PPP;
3. Transparentizarea activităților efectuate de administrația LNM în vederea atingerii obiectivelor inițiale ale Proiectelor PPP;
4. Implementarea unei strategii de schimbare a imaginii jocurilor de noroc din Republica Moldova la general și LNM în particular;
5. Responsabilizarea factorilor de decizie care au influență directă sau tangențială asupra Proiectelor PPP, deoarece eforturile comune ne pot aduce performanțe.

3. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE SA "LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"

S.A "Loteria Națională a Moldovei" (în continuare LNM) a fost fondată la 30.06.2011 în baza HG nr. 371 din 24.05.2011 ca Societate pe Acțiuni. Unicul acționar al Societății este Statul cărui îi aparține 100% din acțiuni. A fost înregistrată la Camera de Înregistrare cu IDNO: 1011600023774, cu sediul mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu - Bodoni, 57/1, MD – 2005 (adresă actualizată).

Capitalul acționar constituie 250 000 lei, cota statului 100%.

LNM a fost fondată în vederea administrării Loteriilor organizate de stat, iar ulterior LNM prin legea 291 din 16.12.2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc a devenit monopolist în domeniul jocurilor de noroc.

Acționarul își exercită dreptul de gestionar al Societății prin intermediul Consiliului și Organul executiv.

Componența Consiliului pentru perioada de raportare este următoarea: Zinaida Carp, Iurie Pașinschi, Corneliiu Soltan, Liudmila Balan, Roman Gapeev.

Director general interimar – Vadim DERMENJI

4. INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE AFACEREA SA "LOTERIA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI"

În perioada de referință, LNM în calitate organizator al jocurilor de noroc desfășurate în cadrul proiectului de parteneriat public – privat care au demarat în aprilie 2018 și derulează în baza următoarelor două Contracte semnate:

- ✓ Contractul PPP nr. 1/09 din 23/04/2018 "Contract de parteneriat public privat pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții/evenimente sportive, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice" care a fost semnat de următoarele părți: din partea RM: APP și LNM, din partea investitorului: SRL "NGM Company" și "NGM SPC" Limited.;
- ✓ Contractul PPP nr. 2/09 din 23/04/2018 "Contract de parteneriat public privat pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale a Moldovei din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice" care a fost semnat de următoarele părți: din partea RM: APP a RM și LNM, din partea investitorului: "Novomatic Investment MLD" SRL și "Novo Gaming M Technologies GmbH".

La semnarea Contractelor PPP se preconiza oferirea jucătorilor din Republica Moldova a următoarelor tipuri de jocuri de noroc:

A. Contractul PPP 1/09 :

- a.2 Pariuri pe rezultatele competițiilor/evenimentelor sportive (land based)
- a.3 Loterie momentană (land based)
- a.4 Loterie Cifrică și/sau Clasică (land based)
- a.5.1 Loterii care se organizează și se desfășoară on-line

a.5.2 Pariuri care se organizează și se desfășoară on-line

B. Contractul PPP 2/09:

b.2 Jocuri de noroc la aparate de joc (land based)

b.3 Jocuri de noroc On-line cu risc social ridicat

5. OBIECTIVELE PROIECTULUI PPP ȘI BENEFICIILE PRECONIZATE

Hotărârile de Guvern nr. 237 din 25.04.2017 și nr. 639 din 14.08.2017 stipulează realizarea următoarelor obiective strategice puse în fața Proiectului de Parteneriat public-privat în domeniul jocurilor de noroc:

1. Majorarea încasărilor la bugetul public
2. Dezvoltarea unei afaceri fezabile, generatoare de profit a SA „Loteria Națională a Moldovei”, cu stabilirea unor condiții riguroase de activitate în concordanță cu prevederile legale
3. Modernizarea și extinderea activităților din domeniul jocurilor de noroc prin atragerea investițiilor private, a celor mai bune practici și know-how
4. Reducerea riscurilor sociale legate de activitatea din domeniu

Obiectivele Proiectului de parteneriat public – privat:

- a. Atragerea investițiilor, celor mai bune practici, know-how,
- b. Reducerea riscurilor sociale legate de activitatea din domeniu
- c. Majorarea încasărilor la buget;
- d. Instituirea unui sistem de control și monitorizare a jocurilor de noroc;
- e. Prevenirea și combaterea jocurilor de noroc neautorizate;
- f. Diminuarea evaziunii fiscale;
- g. Protejarea interesului public general și prevenirea dependenței de jocurile de noroc
- h. protecția consumatorilor în general și a tinerilor în special, cu vârstă de până la 21 ani;
- i. Organizarea și desfășurării a activităților Loteriei Naționale a Moldovei
- j. Construcția unei afaceri fezabile, generatoare de profit în concordanță cu prevederile legale.

Odată cu lansarea Proiectului PPP s-a preconizat realizarea următoarelor **beneficii directe**:

- ✓ obținerea unui venit substanțial în bugetul de stat, sub formă de dividende achitate de LNM;
- ✓ obținerea unui venit în bugetul de stat, sub formă de impozit pe venit achitate de Loteria Națională a Moldovei și Partenerul privat în mediu.

Beneficii Indirecte:

- ✓ atragerea investițiilor în domeniul jocurilor de noroc;
- ✓ contribuții la PIB prin dezvoltarea sectorului loteriilor și pariurilor, de către Loteria Națională a Moldovei;
- ✓ contribuții la PIB prin dezvoltarea sectorului automatelor de joc de către Loteria Națională a Moldovei;
- ✓ crearea a circa 680 locuri de muncă noi;
- ✓ crearea unui sistem IT, precum și investiții în echipament IT, privind mijloacele de joc specifice realizate și suma câștigurilor achitate, și alte informații financiar operaționale pentru a fi transmise Serviciului Fiscal de Stat prin sistemul de monitorizare on-line de stat, pentru asigurarea plății impozitelor;
- ✓ crearea unui sistem IT, precum și investiții în echipament IT, care va prevedea monitorizarea jucătorilor, pentru neadmiterea jucătorilor cu vârstă de până la 21 ani.

Beneficiarii proiectului de parteneriat public-privat:

<i>Beneficia r</i>	<i>Beneficii</i>
Statul Republica Moldova	<ul style="list-style-type: none">✓ Reducerii riscurilor sociale legate de activitatea din domeniu✓ Obținerea unui venit în bugetul de stat, sub formă de dividende achitate de Loteria Națională a Moldovei și impozit pe venit din câștiguri;✓ Un sistem de control și monitorizare riguroasă a jocurilor de noroc;✓ Diminuarea evaziunii fiscale✓ Obținerea unui venit în bugetul de stat, sub formă de impozit pe venit achitate de Loteria Națională a Moldovei și Partenerul privat;✓ Responsabilizarea agenților economici din domeniu prin stabilirea unor condiții mai stricte de activitate/de realizare a PPP
Loteria Națională a Moldovei	<ul style="list-style-type: none">✓ Construcția unei afaceri fezabile, generatoare de profit în strictă concordanță cu prevederile legale;✓ Dezvoltarea activităților din domeniu prin atragerea investițiilor, celor mai bune practici, know-how.✓ Organizarea activităților din domeniul jocurilor de noroc de către monopolul de stat în cadrul unui contract PPP
Partenerul privat	<ul style="list-style-type: none">✓ Alternativă profitabilă de investire pe termen lung;

- ✓ Promovarea companiei pe piața locală;
- ✓ Îmbunătățirea imaginii ca o companie responsabilă social, datorită implicării în proiecte și activități de interes public major;
- ✓ Prestigiul conferit de calitatea de partener al unei autorități a administrației publice;
- ✓ Experiență valoroasă în colaborarea cu administrația publică și implicarea în proiecte PPP.

Societatea civilă

- ✓ Protejarea interesului public general și prevenirea dependenței de jocurile de noroc și protecția consumatorilor în general și a tinerilor în special, cu vârstă de până la 21 ani;
- ✓ Prevenirea și combaterea jocurilor de noroc neautorizate.

Totodată SA ”Loteria Națională a Moldovei”, în calitate de monopolist pe piața jocurilor de noroc implementează politica de stat în domeniului jocurilor de noroc, care se bazează pe următoarele principii:

- a) protecția drepturilor, intereselor legitime, vieții și sănătății cetățenilor;
- b) asigurarea condițiilor de participare la jocul de noroc unice pentru toți jucătorii și a respectării acestora de către participanți;
- c) asigurarea echității și obiectivității la desfășurarea activității în domeniul jocurilor de noroc;
- d) asigurarea imposibilității influențării din exterior asupra rezultatelor jocului de noroc.

6. INDICATORI NON-FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ

6.1 Administrarea contractelor de parteneriat public – privat în domeniul jocurilor de noroc
Implementarea Contractului de parteneriat public-privat, nr. 1/09 din 23 aprilie 2018, pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale a Moldovei din sectorul loteriilor și pariurilor la competiții/evenimente sportive, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice.

În perioada de referință, au fost puse în circulație noile a bilete de loterie momentană, după cum urmează:

- Prima ediție a jocului de loterie momentană: „Câștig pe toată viața”.
- Jocul de noroc vizat are un tiraj de 2 500 000 de bilete, costul unitar al fiecărui bilet este de 30 de lei, fondul de câștiguri al jocului constituie 47 252 000 lei, premiul mare fiind de 2 milioane lei.
- Jocul de loterie momentană „Piramidele de Aur 2: 1 x 2 000 000, 2 x 1 000 000, 3 x 500 000 lei”.

- Jocul de noroc vizat are un tiraj de 2 500 000 de bilete, costul unitar al fiecărui bilet este de 30 de lei, fondul de câștiguri al jocului constituie 47 250 000 lei, premiul mare fiind de 2 milioane lei.
- Jocul de loterie momentană „Diamant 7”.
- Jocul de noroc vizat are un tiraj de 1 000 000 de bilete, costul unitar al fiecărui bilet este de 50 de lei, fondul de câștiguri al jocului constituie 31 500 000 .lei, premiul mare fiind de 3 milioane lei.
- Jocul de loterie momentană „Cash de sărbătoare: câștiguri de 25 000 000 lei”.
- Jocul de noroc vizat are un tiraj de 794 000 de bilete, costul unitar al fiecărui bilet este de 50 de lei, fondul de câștiguri al jocului constituie 25 000 000 lei, premiul mare fiind de 2,5 milioane lei.
- Jocul de loterie momentană „Dorințe de Crăciun: 1 câștig x 1 500 000 lei, 1 x 150 000 lei”.
- Jocul de noroc vizat are un tiraj de 1 000 000 de bilete, costul unitar al fiecărui bilet este de 30 de lei, fondul de câștiguri al jocului constituie 18 900 000, premiul mare fiind de 1,5 milioane lei.
- Jocul de loterie momentană „Șeptarul de Aur-tiraj special: 3 lingouri de aur sau 3 x 777 777 lei”.
- Jocul de noroc vizat are un tiraj de 2 500 000 de bilete, costul unitar al fiecărui bilet este de 20 de lei, fondul de câștiguri al jocului constituie 30 966 196, premiul mare fiind 1 lingou de Aur pur sau de 777 777 lei.

Totodată, au fost remise spre coordonare cu Agenția Servicii Publice, următoarele reguli/regulamente:

- Jocul electronic de loterie momentană „Comoara Egipteană 2” text revăzut, modificat și completat (Anexa 3 la Regulile Generale pentru organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc cu risc social scăzut prin intermediul rețelelor de comunicații electronice de către S.A. „Loteria Națională a Moldovei”).
- Jocului de loterie momentană „SUPER CUVINTE”: 1 câștig x 1 000 000 lei, 2 x 500 000 lei” (Anexa 14 la Regulile Generale pentru organizarea și desfășurarea jocurilor de loterie momentană de către S.A. „Loteria Națională a Moldovei”).
- Jocul de loterie momentană „I LOVE CASH: 1 câștig x 1 500 000 lei, 2 x 500 000 lei, 8 x 50 000 lei”. (Anexa 18 la Regulile Generale pentru organizarea și desfășurarea jocurilor de loterie momentană de către S.A. „Loteria Națională a Moldovei”)
- Jocul de loterie momentană „LUCKY 7777: „1 câștig x 2 777 777 lei, 1 câștig x 777 777 lei” (Anexa 19 la Regulile Generale pentru organizarea și desfășurarea jocurilor de loterie momentană de către S.A. „Loteria Națională a Moldovei”)

Implementarea Contractului de parteneriat public-privat, nr. 2/09 din 23 aprilie 2018, pentru dezvoltarea activităților Loteriei Naționale a Moldovei din sectorul automatelor de joc cu câștiguri bănești, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice

În perioada de referință s-a sistat activitatea în 11 (unsprezece) săli cu automate de joc și anume:

- Sala cu automate de joc nr.10-0021, str. Tighina nr.2, or. Anenii Noi;
- Sala cu automate de joc nr.78-0032, str. Independenței nr.18, or. Soroca;
- Sala cu automate de joc nr.11-0009, str. Tighina nr.26, mun. Chișinău;
- Sala cu automate de joc nr.11-0017, str. Tudor Vladimirescu nr.60/1, or. Durlăști, mun. Chișinău.
- Sala cu automate de joc nr. 60-0026 din or. Nisporeni, str. Suveranității
- Sala cu automate de joc nr. 10-0020 din s. Chetrosu, r. Anenii Noi, șos. Chișinău-Tiraspol
- Sala cu automate de joc nr. 11-0019 din mun. Chișinău, bd. Dacia 62
- Sala cu automate de joc nr. 11-0012 din mun. Chișinău, str. Socoleni 4/5
- Sala cu automate de joc nr. 11-0031 din mun. Chișinău, str. Ion Creangă 22/1
- Sala cu automate de joc nr. 11-0018 din mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 24/3
- Sala cu automate de joc nr. 11-0006 din mun. Chișinău, bd. Moscovei 9

La baza acestei decizii a fost analiza trimestrială a performanțelor pentru fiecare locație, prezentată de compania „Novo Investment MLD” SRL și analiza economico-financiară a LNM. Poziția S.A. LNM este că conform calculelor efectuate în baza cheltuielilor operaționale ale LNM, există săli cu indici de performanță mai scăzuți.

6.2 Managementul Resurselor Umane

Pe parcursul anului 2020, având la bază prevederile legislației în vigoare pe segmentul strategiilor de personal LNM și-a fixat drept obiective primordiale atât activitățile de recrutare, selectare, încadrare, evidență, și management al personalului, cât și implementarea politicilor de management al resurselor umane, care revin în sarcina unității.

S.A. ”LNM” este formată din 1 departament, 3 direcții, 4 secții.

La moment, în cadrul LNM sunt 164 angajați.

Media de vârstă a angajaților ”LNM” este în mediu de **35** ani;

	Total	Bărbați	Femei	Media de vârstă
Administrația	36	23	13	40
Săli de joc Chișinău	96	27	69	36
Săli de joc Republică	32	5	27	30
TOTAL LNM	164	52	109	35

Astfel, printre principalele activități desfășurate de LNM în perioada de referință, remarcăm:

- *organizarea, desfășurarea și realizarea procedurilor cu privire la ocuparea funcțiilor vacante* prin continuarea implementării procedurilor de personal în domeniul recrutării, selectării și angajării candidaților la serviciu în funcțiile de casier/casier superior și ajutor de casier/ajutor superior de casier;

- *realizarea măsurilor de diminuare a fluctuației cadrelor*, selectarea candidaților pentru completarea funcțiilor vacante, evidența și promovarea angajaților – un suport considerabil în acest sens fiind instruirea și testarea periodică a acestora;

- *acumularea, pregătirea și verificarea actelor preparatorii pentru perfectarea actelor administrative privind gestionarea personalului, a permiselor-ecusoane pentru angajați, etc;*

- *întocmirea dosarelor personale*, efectuarea înscrierilor în acestea referitoare la aplicarea procedurilor de personal, actualizarea și completarea dosarelor personale conform cerințelor stabilite de reglementările legale, completarea formularelor statistice privind personalul din "LNM", evidența tuturor tipurilor de concedii oferite personalului, eliberarea, la solicitarea salariaților a certificatelor/copiilor actelor cu privire la datele lor personale;

- *evidența funcțiilor și a personalului din autoritate;*

- *pregătirea pentru predarea în arhivă a materialelor ce țin de activitatea subdiviziunii resurse umane;*

- *asigurarea respectării legislației*, implementarea eticii în rândul angajaților și consolidarea disciplinei de serviciu în colectiv;

- *instruirea profesională periodică a angajaților "LNM".*

În vederea asigurării procesului de recrutare, selectare și angajare a personalului, au fost realizate un șir de acțiuni, începând cu publicarea anunțurilor pe diverse site-uri, identificarea potențialilor candidați, desfășurarea interviurilor și finisând cu instruirea acestora și ulterioara angajare.

În perioada anului 2020 au fost perfectate și emise **328** ordine pe personal:

Ordine de angajare	- 41
Ordine de demisie	- 71
Ordine de acordare a diverselor tipuri de concedii	- 116
Ordine de transfer	- 12
Ordine de sancționare disciplinară	- 26
Ordine de delegare în deplasare de serviciu	- 3
Ordine de acordare a premiilor	- 1
Alte ordine organizatorice	- 62

Astfel, în perioada de referință au fost completate **41** funcții vacante. Tot în această perioadă au fost înregistrate **71** demisii/concedieri ale personalului din diverse motive.

În contextul completării statelor de personal au fost perfectate **41** seturi de acte de numire în funcție, **12** seturi de acte de transfer, **71** seturi de acte de demisie/concediere a angajaților.

În scopul menținerii integrității personalului și îmbunătățirii climatului moral-psihologic se practică, în măsura posibilităților, motivarea financiară și nonfinanciară a salariaților LNM.

Pe parcursul perioadei vizate a fost organizată instruirea primară a 41 candidați la angajare, cu evaluarea rezultatelor instruirii și angajarea ulterioară a acestora în funcții de ajutoți superiori de casieri ai sălilor de joc.

6.3 Audit intern și controlul financiar de gestiune

Pe parcursul anului 2020 în domeniului audit intern și controlul financiar de gestiune au fost realizate următoarele activități:

1. A fost efectuată o analiză expres a stării financiare a LNM și evaluate riscurile în activitatea LNM pe fiecare program de PPP, contract PPP etc.
2. Au fost efectuate 7 analize a factoriale a performanței Sălilor cu aparate de joc.
3. Au fost analizată structura și dinamica costurilor operaționale și investiționale a LNM.
4. A fost implementat sistemul de monitorizare lunară a performanței sălilor cu aparate de joc în baza GGR-ului mediu lunar per aparat de joc; costurilor operaționale directe pentru Sălile cu aparate de joc și costurilor de asigurare a activității sălilor cu aparate de joc.
5. Au fost efectuate controale interne operative la fața locului la 23 săli cu aparate de joc cu documentarea încălcărilor regulamentelor interne și indicațiilor interne a LNM.
6. Au fost analizate toate fișele de post ale funcționarilor din aparatul central și intervievați toți șefii de departamente și subdiviziuni.
7. A fost analizată eficacitatea și eficiența business proceselor în sistemul de management a LNM.
8. Au fost analizate și evaluate Riscurile care asistă în Sistemul informațional WRMI, Sistemul de Monitorizare de Stat a Jocurilor de Noroc.
9. A fost analizată rentabilitatea Programelor jocurilor de noroc prin intermediul rețelelor de comunicații electronice.
10. Au fost pregătite interpelări și demersuri către partenerii privați cu privire la performanța sălilor de joc, propuneri de închidere a sălilor neperformante, lacune în sistemul WRMI.
11. A fost verificat și ordonată practica de constatare între parteneri a DGGR-ului pentru Programul jocuri de noroc în sălile cu aparate de joc.
12. A fost efectuat Studiul cadrului legal (fiscal, contabil, contractual etc) a jocurilor de noroc întru evaluarea impactului abaterilor de la normative.
13. A fost efectuat un studiu de caz privind piețele de jocuri de noroc on-line în România, FR, Ucraina, Serbia, etc.

14. A fost efectuat un studiu de caz cu privire la aplicarea în LNM a prevederilor SNC VENIT cu privire la Venitul din vânzări în domeniul jocurilor de noroc (GGR), SNC Raportare financiară”, SNC ”Cheltuieli” etc.
15. A fost efectuat un studiu de caz cu privire la aspectele financiare ale prevederilor Contractelor PPP.
16. A fost efectuat Studiul procedurilor și analiza cantitativă și calitativă operațiunilor de recepție și plata în casieriile LNM din sălile cu aparate de joc.

7.6 Cheltuielile administrative

1	Salariu	4856394.55
3	Chirie	1494709.49
5	Servicii juridice	285568.00
6	Servicii bancare (incl % leasing)	100971.18
15	Alte	812303.93
	Total	7549947.15

7.7 Rezultate financiare

1	Loteria	6 084 692.09
2	Sălii de joc	-7 712 137.99
3	Activitatea administrativă	-7 549 947.15
4	Alte cheltuieli	-2 513 755.34
5	Alte venituri	1 324 463.99
6	Total Profit (pierderi) (1+2-3-4+5)	-10 366 684.40

7.8 Rezultatele financiare pe dispersate pe Proiecte și Programe

<i>Loterie si Pariuri 2020</i>				
		loto momentană	loto on-line	Pariu (on-line)
1	Vânzări total	348172290.00	18948503	32596733.17
2	Cota LNM	261129217.50	14211377.25	29337059.85
3	Cheltuieli (incl.):	293918549.52	13964468.81	29885356.29
4	Formarea FC	255817261.02	13964468.81	29885356.29
5	Distribuția	38101288.50		
6	Profit (pierderi) organizatorul (2-3)	5311956.48	246908.44	-548296.44
7	Taxa locala 0,3%	959100.00	53100.00	
8	Alte	46077.63	0	
9	Amendament(taxa 0.3%)	959100.00	35700.00	
10	Compensare conform Amendamentului	0	72520.69	622841.30
11	Amendament(venit garantat 1.5-2.25%)	0	39348.09	402891.16
12	Profit (pierderi) TOTAL(6-7-8+9+10+11)	5265878.85	341377.22	477436.02

<i>Săli cu automate de joc 2020</i>		
1	Venitul din vânzări în săli	213794880.71
2	Miza returnată	94705569.14
3	Venitul taxate pentru jucător	57843358.98
4	Profit pentru organizator Total (1-2-3)	61245952.59
5	Cota Novoinvestment	29935880.58
6	Cota Loteria Națională a Moldovei	31310072.01
7	Cheltuieli	
8	Chirie lunară	8361379.79
9	Servicii comunale	2732343.38
10	Salariu	14948928.74
11	Paza	1001147.74
12	Curățenie	1699710.06
13	Uzura (sălii, TV, D.Logan, D.Duster)	3615581.16
14	Internet, telefonia	926323.17
15	Dobânda (împrumut)	1059633.25
16	Taxa locala	4079740.41
17	Card Clipcard(p/u aparate)	142842.00
18	Dotarea sălilor(OMVSD mobila, extingtor, MCC,TV)	254472.02
19	birotica, articole sanitare	195666.00
Total		39022210.00
Diferența venit net (pierdere net)		-7712137.99

8. TOTALUL CONTRIBUȚIILOR PPPP LA BPN ÎN PERIOADA DERULĂRII (2018-2020)

<i>Tipul de impozite, taxe sau alte contribuții</i>	<i>2018 (lei)</i>	<i>2019 (lei)</i>	<i>2020 (lei)</i>
12% din câștigurile jocuri de noroc (Sali cu automate)	332,658	6,673,458	6,719,732
12% din câștigurile jocuri de noroc (loteria si pariuri)	0	0	6,109,304
Impozit pe venit din salariu	326,345	2,776,767	2,557,437
Contribuții de asigurări sociale (18%)	661,252	5,241,009	5,307,053
Contribuții de asigurări individuale 6 %	188,601	1,747,686	1,770,394
Prime de asigurare de asistenta medicala	309,620	2,524,438	2,607,844
Taxa de organizare a licitațiilor si loteriilor 0.1%	3,246	1,267,484	298,100
Taxa p/u amenajarea teritoriului	1,520	17,023	24,880

Taxa p/u folosirea drumurilor	13,054	20,525	17,954
Dividende	0	96,551	0
Impozit pe venit din activitatea de întreprinzător	0	3,223,229	4,838,074
TVA (import servicii)	39,723	7,277	0
taxe vamale	628,876	537,181	364,000
impozit pe venit la sursa art. 90/91	133,251	497,489	493,224
impozit reținut din sursa de plata (10% din chirie)	10,278	173,309	114,291
Taxa pentru unități comerciale mun. Chișinău	195,101	942,803	2,878,042
ALTE TAXE	350	5,249	3,853
TOTAL	2,843,875	25,751,479	34,104,183

8. MANAGEMENTUL RISCURILOR

Managementul riscului reprezintă un element al sistemului de control intern, cu ajutorul căruia sunt descoperite riscurile semnificative în scopul menținerii acestora la un nivel acceptabil. Având în vedere că orice întreprindere, care activează, este supusă riscului.

Pentru a putea identifica riscuri semnificative prezente în cadrul întreprinderii, este necesară clasificarea acestora în funcție de natura sursei care îl generează, cum ar fi:

- Riscul pur sau riscul "asiguratoriu" - riscul privind executarea unor anumitor obligațiuni contractuale, care pot cauza prejudicii sau pierderi materiale în cazul nerespectării acestora;
- Riscul privind activitatea de întreprinzător – orice afacere care are obiectiv de a genera profit, presupune asumarea unor riscuri, însă care pot aduce beneficii semnificative. În acest context trebuie de analizat foarte atent toate acțiunile riscante, întrucât volumul beneficiilor trebuie să depășească probabilitatea sau volumul pierderii, deoarece asumarea acestui risc presupune o motivație materială substanțială.
- Riscul proiectelor – reprezintă riscul cu estimările, iar dacă estimările nu sunt corecte atunci nici riscul nu este corect cuantificat, fapt ce duce la probleme majore în derularea proiectului.
- Riscul operațional – riscul apare atunci când un anumit eveniment afectează derularea activității unei subdiviziuni ale întreprinderii sau unul din genurile principale de activitate ale acesteia.
- Riscul tehnologic – aplicarea noilor tehnologii pentru îndeplinirea activităților principale ale întreprinderii presupune riscuri în utilizarea lor datorită incertitudinii atingerii scopurilor pentru care au fost proiectate.
- Riscul politic – se referă la situațiile în care un factor de decizie este constrâns de factori politici. În cadrul întreprinderii riscul politic se referă la problemele generate de politicile și regulamentele interne ale acesteia.

Pe lângă riscurile sus menționate, acestea pot fi clasificate și după proveniența sa:

- Surse externe – sunt riscuri, care reprezintă rezultatul unor evenimente din afara organizației.

Acestea nu pot fi controlate, deoarece ele nu depind de activitatea internă a întreprinderii.

- Surse interne - reprezintă rezultatul unor evenimente din interiorul întreprinderii. Aceste surse de risc pot fi controlate. În această categorie se pot distinge riscurile de utilizare a echipamentelor tehnologice, riscurile forței de muncă, sau riscurile asociate managementului întreprinderii. Aceste riscuri pot fi prevenite prin simpla eliminare a surselor care le produc, lucru posibil datorită faptului că sunt generate de activitatea organizației, deci provin din interiorul acesteia.

Managementul riscului este un proces ciclic, care presupune parcurgerea a 5 etape de lucru, și anume:

1. Planificarea riscului;
2. Identificarea riscului;
3. Analiza riscului (cantitativă și calitativă);
4. Stabilirea strategiilor de abordare a riscului;
5. Monitorizarea și controlul riscului.

Auditul intern al întreprinderii reprezintă una din formele de monitorizare internă a activității, și este o parte componentă a controlului intern. Auditul intern evaluează buna funcționare a controlului intern în toate procesele activității pentru a oferi conducerii întreprinderii fie asigurare, dacă controlul intern este organizat adecvat, fie recomandări de îmbunătățire. Totodată, pentru întocmirea și actualizarea Registrului de riscuri sunt numite persoane responsabile pentru fiecare subdiviziune a întreprinderii.

9. VIZIUNEA ECONOMICO-FINANCIARĂ ȘI OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2021

Administrația LNM are certitudinea să finalizeze anul financiar 2021 cu defalcări de taxe, impozite și plăți la BPN pe întregul proiect PPP de nu mai puțin de 45 mln lei pentru anul fiscal 2021. Aceasta va constitui o creștere cu 32,4 % mai mult decât defalcările la BPN efectuate de LNM în anul 2020 (cca.34,1 mln lei) și cu 76% mai mult decât defalcările la BPN efectuate de LNM în anul 2019 (cca. 25,7 mln lei)

Rezultatul financiar pozitiv obținut în anul 2021 oferă Administrației LNM siguranța și posibilitatea să ramburseze împrumutul de 1 mln Euro care a fost luat de la partenerul privat (Novo Gaming M Technologies GmbH) în anul 2018 pe o perioadă de trei ani, la o rată de 4,9%.

Administrația LNM are așteptări rezonabile ca anul fiscal 2021 să fie finalizat cu rezultat financiar pozitiv : profit- net de cel cca 8-10 ml lei care vor fi orientați la dividende și/sau și dezvoltarea Societății (la discreția Consiliului Societății și perspectivele anului 2022).

Administrația LNM planifică să lărgască în decursul semestrului doi al anului 2021 spectrul de programe de jocuri de noroc oferite populației RM, conform celor planificate la inițierea acestui

Proiect de parteneriat public – privat și anume: lansarea jocurilor online cu risc social ridicat , lansarea pariurilor offline, implementarea jocurilor noi pe platformele LNM, etc.

Astfel, rezolvarea situației financiare a și trecerea activității operaționale LNM într-o zonă confortabilă de profit va permite Administrației întreprinderea acțiunilor în strictă corespondență cu Politica de Stat în domeniul jocurilor de noroc, conform prevederilor art. 3 a Legii 291, în special:

În privința protecției drepturilor, intereselor legitime, vieții și sănătății cetățenilor, în decursul anilor 2021-2022 Administrația LNM planifică odată realizarea obiectivului expus în preambula la contractele PPP ”despre susținerea filantropică a domeniilor precum educație, sănătate, sport, cultura, infrastructura etc ” va implementa pe dimensiune socială unui Program Național de promovare în societate a ”jocului responsabil” orientat exclusiv pentru reducerea riscurilor sociale legate de jocuri de noroc.

Administrația LNM planifică în decursul semestrului doi al anului 2021 să implementeze un Program de anvergură în Republica Moldova orientat spre schimbarea imaginii a jocurilor de noroc la general și imaginii Loteriei Naționale a Moldovei în particular.

În decursul semestrului doi al anului 2021 Administrația LNM planifică să implementeze un sistem clar de rapoarte de diferit nivel având obiectivul de transparentizare a activităților LNM pentru autorități și societatea civilă.

Cu respect,

**Director general interimar
S.A. „Loteria Națională a Moldovei”**

Vadim DERMENJI